PO?ÁTEK DOBY SOUDC?

P?vod materiálu
Sedlá?ková Marta
Po?adí v lekci
36

VSTUPNÍ VERŠ

Žalmy 107:1-3

Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je v??né!

Tak a? ?eknou ti, kdo byli Hospodinem vykoupeni, ti, které vykoupil z rukou protivníka,

které shromáždil ze všech zemí, od východu, od západu, severu i mo?e.

LITURGICKÉ ?TENÍ

Sd 2,11-16

1. KLÍ?OVÉ POJMY, DOBOVÉ A TEXTOVÉ SOUVISLOSTI

- **kniha Soudc?** - vypráví o d?jích (nikoli d?jepisu) po usazení izraelských kmen? v zaslíbené zemi. Izraelci jsou napo?ád charakterizováni jako ti, kdo se civiliza?n? - vojensky nevyrovnají nep?átel?m (tento rozdíl zachycuje ješt? i 1S nejbarvit?ji srovnáním obra Goliáše - vojenského reprezentanta Pelištejc? - jehož pouhá p?ítomnost paralyzuje izraelské vojáky). Jednotlivé p?íb?hy se netýkají celého spole?enství, ale jen n?kterých kmen? (?asto je zmi?ován Efrajim). Nejsou zaštít?ni státní organizací - králem - královskou instituci naopak vypráv?ní trvale problematizuje - zesm?š?uje krále protivník? (zhusta práv? oni, reprezentanti pohanských božstev kon?í kuriózní a zesm?š?ující prohrou). A p?edevším neúprosn? odmítá jakékoli náb?hy ke království uprost?ed Izraele samého (Sd 8-9; zejm. Jótanova bajka)

-**zv?stné schéma Soudc?** - Izraelci se p?iklán?jí k uctívání kenaanských božstev (jakožto božstva související se zem?d?lských cyklem se jim mohla zdát nábožensky jist?jší a výhodn?jší než “putující“ a nezobrazitelný Hospodin) .Tím porušují smlouvu (viz 2,1nn) a p?estávají být lidem Hospodinovým. Výpadek ze smlouvy provází úpadek - i ekonomický - p?icházejí nep?átelé a zotro?ují je. Zem? „dobrá a prostorná“ se tak Izraeli op?t stává místek útlaku, nesvobody, ožebra?ení. Izraelci z této tísn? (p?ipomínající tíse? egyptskou) volají k Hospodinu - a Hospodin jim posílá charismatického zachránce, jehož úkolem je vysvobození a zárove? obnova respektu ke smlouv?.

Pozor - toto schéma nechce vést k náboženské spekulaci - ani nechce podpo?it mechanickou p?edstavu: jsi v potížích - znamená to, že ses provinil. Za tímto redak?ním zpracováním je d?jinn? kající postoj, který si ve sv ?tle proher sebekriticky uv?domí p?edchozí selhání a zárove? s nad?jí vyznává, i když jsme jako lid smlouvy smlouvu porušovali, p?esto jsme nez?stali vydáni napospas siln?jším nep?átel?m. Podobn? nap?. J.A.Komenským vyznával, že i k?es?ané jsou trestáni za zpronev?ru svého poslání, ne již prost?ednictvím cizích kmen? a národ?, ale rozpadem vlastního spole?enství.

- **volání k Bohu z úzkosti** je známkou znovuobnovení správného vztahu k Bohu, znovunalezení životního postoje a životní orientace. Je to také p?edpoklad, který umož?uje znovu o?ekávat a p?ijmout záchranu od

Hospodina

- **soudce** - je Bohem povolaný a zmocn?ný p?íležitostný zachránce. Jeho posláním bylo zorganizovat a vést vojenskou vysvoboditelskou akci. K tomu byl zpravidla zmocn?n duchem Hospodinovým. Nešlo tedy o rodilého hrdinu ?i stratéga (skv?lou charakteristiku soudc? najdete u Milana Balabána, Bojovníci a trpitelé, str. 33-36). „*Soudit* znamenalo nejen rozsuzovat interní p?e, nýbrž bránit i ohrožené a p?ímo *vysvobozovat* .“(Balabán)

-**Debora** (V?ela) vy?izovala Boží slovo. Je o ní ?e?eno, že „sedávala pod palmou“ - tedy byla osobou váženou, vynášela soudy a rozhodovala o dalších záležitostech efrajimského kmene. Jejím prost?ednictvím Hospodin odpovídá na volání Izraele. Její jméno souzní s hebr. *dábár* (slovo, zpravidla Hospodinovo), podání tak v podtextu nazna?uje, že slovo Hospodinovo, p?íb?hy o jeho vysvoboditelských ?inech mají vysvobozující moc.

- **Barák** (Blesk) z pokolení Neftalím je Deborou povolán, aby se postavil do ?ela bojovník? proti nep?íteli. Má obavy spolehnout se „jen“ na zv?stované slovo a vydat se sám proti nep?íteli.

- **porážka nep?átel** - neporazitelnost Kenaanc? podtrhuje jejich výzbroj, 900 vále?ných voz?. Vít?zství daruje Hospodin sám a Barák má jen dokon?it práci. I tady ho však p?edb?hne „slabá žena“ - Jáel, která nep?átelského vojev?dce Síseru zlikviduje lstí a stanovým kolíkem. Historka o potupném konci ironizuje nadutost „neporazitelných“, v jejím sv?tle je však zárove? t?eba vid?t p?vodní Barákovy obavy.

- **Jáel** - a její rodina byly s Kenaanci svázány smlouvou. M?la sv?j vlastní stan, postavený u „posvátného dubu“, tedy nábožensky význa?ného místa. Proto z?ejm? Sísera hledá úto?išt? práv? u ní. Její jednání je zvláštní - podává místo vody mléko (v. 19). M?že to snad souviset s tím, že n?které pouštní kmeny znaly vedle p?íbuzenství pokrevního i p?íbuzenství „pomlé?né“, tj. zprost?edkované spole?nou kojnou. Jáel však nenabízí mléko mate?ské, nýbrž zví?ecí. Touto lstí “generála“ oklame a m?že ho pak zlikvidovat sama.

- **Debo?ina píse?** - (Sd 5) náleží k nejstarším ?ástem SZ. Vv. 2-5 chválí Hospodina a lí?í, jakou hr?zu vyvolává jeho blízkost; vv. 6-11 pom?ry v Izraeli p?ed vystoupením Debory (nev?ru Hospodinu vystihuje obraz „opušt?ných stezek“); vv. 12-18 lí?í svolání izraelských kmen? - a neochotu n?který nasadit se proti nep?íteli; vv. 19-31 porážku nep?átel (píse? vidí st?etnutí jako boj kosmických rozm?r?, do n?hož se zapojily i hv?zdy; zvláštní místo pak v?nuje ?inu Jáel a ironizaci neporazitelného Sísery)

2. ÚSKALÍ TEXTU

- **lí?ení boj?** - na nás p?sobí krut? a n?kdy pomstychtiv?. Není t?eba d?ti p?íliš šet?it - naopak si mohou uv?domit, že síla Božího vysvobození pracuje práv? ve sv?t?, který (alespo? z televize) znají také jako sv?t, kde ?asto vít?zí hrubá síla a lepší výzbroj. Zárove? je však pot?eba pamatovat na kontext - drsné vylí?ení vít?zství a p?edevším jedovatá historka o Síserov? konci odhaluje, kolikrát je lid víry v d?jinách zbyte?n? „p?edpostrašený“ - a že spoléhání na moc a strategickou p?evahu m?že být ve své podstat? neopodstatn?ná nadutost. Pokud tento zám?r budete respektovat, m?žete si p?i p?evypráv?ní dovolit zna?nou vyprav??skou licenci.

- m?že se zdát, že Jáel poruší všechny zákony pohostinnosti a jedná lstiv?. P?íb?h však touto historkou o vít?zství bezbranné ženy nad generálem zt?les?ujícím moc nep?átel dosv?d?uje, že vít?zství daroval Hospodin sám (viz 4,7b.9b).

- vyznání, že p?ítomná úzkost, bída a ohrožení je následek vlastní nev?ry a odpadnutí od Hospodina, se rodí jako sebekritické zhodnocení dosavadní cesty v rámci celku spole?enství víry. Nelze ho tedy jednoduše naordinovat jednotlivci jako vysv?tlení jeho potíží nebo nabídnout jako zaru?ený recept na zm?nu stavu k lepšímu (pochybenost takových vysv?tlení a recept? odhaluje nap?. kniha Job)

- opakované úp?ní lidu je vždy opravdové - nejen „liturgický ob?ad“. Upomíná na úp?ní otrok? v Egypt?. Hospodin si s Izraelci nepohrává, oni sami v ne?ešitelném ohrožení rozpoznávají svou vinu.

3. METODICKÉ POKYNY

Nakreslení úkolu z obrázku a rozhovor o n?m m?že sloužit jako motiva?ní uvedení do p?íb?hu nebo jako jeho dotažení, p?i kterém si d?ti uv?domí jeho souvislost se svou situací.

4. POM?CKY

flanelograf - obrázky izraelských bojovník? je dobré z?eteln? odlišit (chudší výstrojí a výzbrojí apod.) od obrázku nep?átel, kte?í by m?li asociovat dob?e vyzbrojenou pravidelnou armádu.

obrázekvojev?dce násilnického režimu, diktátora, armády, plenící dobyté území (tyto pom?cky mohou sloužit pro celý cyklus vypráv?ní podle knihy Soudc?)

biblický atlas- rozd?lení zem? v dob? Soudc?, poloha hory Tábor, roviny Jezreel;

obrázek"posvátného stromu" - ?eská lípa!

symbol moci, práva, spravedlnosti (váhy, soudcovské kladívko ap.)

pro dosp?lé: Bojovníci a trpitelé (EMAN, Heršpice 1994), kapitoly *Gastarbajt?i se zmoc?ují zem?* a *Charismati?tí obránci Izraele*

5. MOTIVA?NÍ UVEDENÍ DO P?ÍB?HU

Otázka pro mladší a st?ední školní v?k

- co zažene únavu - co zažene hlad - co zažene zármutek - strach - co zažene nevíru?

(otázky a témata m?žete upravit, hle?te jen, aby byly co možná konkrétní. Od známých a obvyklých témat postupujte k mén? známým.)

Otázka pro starší školní v?k

- umíme rozpoznat, že nep?íjemnosti a nebezpe?né situace zap?í?iníme vlastní neposlušností, nedbalostí, bezmyšlenkovitou p?izp?sobivostí okolí?

(tato motivace umožní podtrhnout kající rovinu p?íb?hu)

6. OSNOVY VYPRÁV?NÍ

a) poznámky a osnova pro mladší školní v?k:

Nabídnutá motivace umožní vypráv?ní podat jako p?íb?h na zahnání nevíry, zpohanšt?ní a strachu. Tomuto zám?ru by pak m?lo být pod?ízeno celé p?evypráv?ní. Soust?e?te se hlavn? na Sd 4 a 5 jen se stru?ným úvodem o odpadnutí od Hospodina.

I. Motivace (Co zažene...)

II. Izrael odpadli od Hospodina a dostali se pod moc Jabína a jeho generála Sísery

III. Debora vy?izuje slovo Hospodinovo - které zažene strach i nep?átele

IV. Barák slovu p?íliš ned?v??uje, ale pouští se do boje

V. Dar vít?zství je korunován zahanbující likvidací nep?átelského generála.

b) poznámky a osnova pro st?ední a starší školní v?k

Pokud své vypráv?ní sm?rujete na d?ti st?edního v?ku, m?žete vyjít z motivace pro mladší a st?ední školní v ?k a vypráv?ní pro mladší v?k (viz osnova naho?e) pouze p?im??en? rozvinout.

Vyprávíte-li spíše starším, m?žete použít motivaci uvád?jící do kající roviny p?íb?hu. Uve?te problematiku knihy Soudc? - opakovanou nedov?ru Izraele. Biblické vypráv?ní vyznává, že tíse? a útlak je trestem za odpadnutí od smlouvy. Hospodin se však lidu nez?íká, ale vysvobozuje.

I. Motivace (umíme rozpoznat?)

II. Lid se v zaslíbené zemi p?izp?sobuje „kanaanským pom?r?m“ a odpadá od Hospodina

III. Pod tlakem siln?jších nep?átel si uv?domuje, že modly nezachrání, a prosí o pomoc Hospodina

IV. Soudkyn? Debora vy?izuje slovo o vysvobození

V. Povolaný v?dce Barák slovu ned?v??uje

VI. Chaos v nep?átelském vojsku

VII. Jáel a její rodina mají uzav?enou smlouvu s Jabínem

VIII. Bezbranná Jáel p?elstí a zabije Síseru. Jeho smrt stvrzuje, že vít?zství je darem a obavy p?ed bojem byly zbyte?né.

VYPRÁV?NÍ

I. LID V ZASLÍBENÉ ZEMI JE NEV?RNÝ HOSPODINU

Lid Boží bydlí v zaslíbené zemi. Dávno je pry? egyptské otroctví i putování pouští. Pry? jsou i slavná léta obsazování zem? s Jozuem. Lid Boží bydlí v zaslíbené zemi. Ale nebydlí tam sám. Zaslíbená zem? nebyla prázdná, když do ní p?išli. Žijí tu i jiné národy a kmeny, které uctívají jiné bohy. B?h si však nep?eje, aby se s domorodci p?íliš stýkali. Rad?ji mají žít odd?len?. Je to zvláštní, pro nás skoro až nepochopitelné, že by se m?li od svých soused? odd?lovat. Pán B?h však ví: budou-li se Izraelci s pohanskými sousedy p?íliš p?átelit, brzo je za?nou p?itahovat i jejich modly. A to on nechce. On chce mít sv?j lid jen pro sebe. Hospodin je B?h žárlivý. P?edstavte si tatínka, kterému by bylo jedno, že jeho manželka chodí za jinými muži. Nem?že mu to být jedno, protože svoji manželku má moc rád a chce dodržet, co si slíbili p?i svatb?, totiž že si budou v?rní.

Izraelci však Pánu Bohu v?rni nez?stali. Byli jako ta nev?rná žena. V?d?li o smlouv?, kterou s Hospodinem uzav?eli: že nemají mít jiné bohy, že se nemají klan?t žádným modli?kám, že nemají prosit o úrodu a blahobyt místní b?žky plodnosti a dobré sklizn?; v?d?li, že mají uctívat jedin? Hospodina – jemu se klan?t, jen jemu zpívat oslavné písni?ky. Oni však podle toho nejednali.

Hospodin dob?e v?d?l, pro? stále znovu izraelským kmen?m ?íkal: Moc se s t?mi domorodci nepaktujte, svedou vás k modlám… Jenže to bylo, jako by hrách na st?nu házel. Když ?teme knihu Soudc?, tak to máme po?ád dokola: A lid byl zase nev?rný Hospodinu. Klan?l se jiným božstv?m a tak Hospodina urážel. Opustili Hospodina.

II. IZRAEL POZNÁVÁ SVOJI VINU A VOLÁ K HOSPODINU

?asto se stávalo, že Izraelci museli se svými sousedy bojovat. T?eba cht?li stejné pastviny – a už tu byl boj. Vále?ná v?ava. Kdo vyhraje? Izrael? V knize Soudc? ?teme, že Izrael ?asto prohrával. Možná m?l horší zbran?, bylo jich mí? nebo nebyli tak dob?e vycvi?ení. Ale když si pak doma lé?ili rány a p?emýšleli, pro? zas byli poraženi, za?ínali chápat, že to asi bude v n??em jiném. “Vždy? my nesloužíme Hospodinu! Jak bychom mohli vyhrávat a pokojn? bydlet v zemi, kterou nám Hospodin slíbil, když se klidn? klaníme t?m baal?m a modli?kám!? Vždy? si to zasloužíme, takový výprask – vždy? to Hospodinu nem?že být jedno, že jsme takhle nev?rní. To on nás trestá, abychom poznali, jak jsme vedle.” (Možná to znáte, když n?co provedete a táta nebo máma vás n?jak potrestá – není to proto, že by vás nem?li rádi, je to proto, že si moc p?ejí, abyste takové hlouposti už ned?lali.)

Když to Izraelci poznali, za?ali volat k Hospodinu. Vy?íkali mu všechno, svoje chyby a bloud?ní. A Hospodin je uslyšel. Hospodin je totiž jako v?rný manžel, který nikdy nezapomene na svatební smlouvu. Nikdy nezapomn?l, co svému lidu slíbil – i když oni byli tolikrát nev?rní.

III. HOSPODIN POVOLÁVÁ LIDU SOUDCE

Jak Hospodin svému lidu pomáhal? Povolával si muže i ženy, které postavil do ?ela Izraele, a skrze n? vysvobozoval sv?j lid z rukou plenitel?. T?mto v?dc?m se v Bibli ?íká soudci. Poslechn?te si jeden takový p? íb?h: jak B?h vysvobodil sv?j lid z cizí nadvlády. Je to zárove? p?íb?h o tom, jak se Hospodin vysmívá t?m, kdo mají moc a vojsko. Poslechn?te si, jak utla?ovatele dostaly dv? odvážné ženy a jeden jen o trochu mén? odvážný muž. Poslechn?te si p?íb?h o soudkyni a prorokyni Debó?e, o state?né Jáel a vojev?dci Bárakovi.

IV. SOUDKYN? DEBÓRA VY?IZUJE BOŽÍ SLOVO O VYSVOBOZENÍ A BÁRAK VÁHÁ

Tentokrát lid úp?l pod kenaanským králem Jabínem, který m?l silnou, dob?e vyzbrojenou armádu. V ní byly i železné vozy. Vrchní velitel jeho vojsk se jmenoval Sísera. Byla to krutá doba a tento útlak trval už dvacet let. Mnozí si mysleli, že se proti takové síle nedá nich d?lat.

Ale Hospodin na sv?j lid nezapomn?l. Jako vysvoboditelku si povolal soudkyni Debóru. Byla to žena, která naslouchala Božím vzkaz?m a vy?izovala je dál lidem. Byla moudrá: nejenže um?la rozsoudit ty, kte?í se hádali, ale také dokázala povzbudit lid, aby se zase znovu za?al spoléhat na Hospodina a poslouchal jeho p? íkazy.

Debóra slyší Boží slovo a posílá pro Báraka. “Báraku, zvedni se, sám B?h t? volá. Svolej vojsko o deseti tisících mužích a táhn?te na horu Tábor. Tam ti B?h dá do rukou Jabínovo vojsko i vojev?dce Síseru. Bude konec útlaku.” “Když já nevím,” brání se Bárak, “leda že p?jdeš se mnou, Debóro, jinak nejdu.” “P?jdu, to víš, že p?jdu,” ?íká Debóra. Dob?e ví, že musí dodávat Bárakovi i ostatním bojovník?m odvahu, však to není nic lehkého vytáhnout proti tak dob?e vyzbrojenému vojsku. “Jen bych t? cht?la Báraku upozornit, že se na téhle výprav? zas tak moc neproslavíš. Hospodin se totiž rozhodl, že nad Síserou vyzraje žena. Myslím, že má náš B?h smysl pro humor…”, usmívá se Debóra.

V. HOSPODIN P?SOBÍ MEZI NEP?ÁTELI ZMATEK

A tak putuje deset tisíc muž? na horu Tábor, v jejich ?ele Bárak a Debóra, která tak dob?e zná Boží slovo. Jak to slyší vojev?dce Sísera, hned si chystá svoje železné vozy, svolává všechny své lidi a táhnou proti Bárakovi. Jenže Sísera netuší, co prorokuje Debóra a co ví už i Bárak: “Toto je Hospodin?v den. V n?m Sísera padne, vojsko ani železné vozy mu nebudou v?bec nic platné, protože sám Hospodin vytáhl do boje.” A už je tu st?etnutí. Bárak se svými muži sestupuje z hory Tábor. Hospodin uvádí ve zmatek Síseru i všechnu jeho vozbu. V Hospodinov? síle ženou Bárakovi muži ty lépe vyzbrojené armády, vít?zí nad nimi. Sám Sísera sesko?í v vozu, už nevelí mocnému vojsku, už chce jen zachránit holý život a tak p?šky prchá. Na út? ku se dostane na území jiného kmene (kmene Kénijc?), se kterým Kenaanci dosud žili v míru.

VI. JÁEL VÍT?ZÍ LSTÍ NAD SÍSEROU

A jak b?ží, spat?í ženu z toho kmene, která se jmenuje Jáel. Vyšla mu vst?íc a zve ho: “Pane, poj? do mého stanu, schovám t?.” Sísera rád p?ijímá, netuší nic zlého, chce si zachránit život. “Dej mi napít a kdyby náhodou n?kdo p?išel, tak ?ekni, že tu nejsem.” Velký bojovník se schovává pod kousek látky ve stanu n? jaké ženy. Není to k smíchu? Takový voják – a schoval se za sukn?. Unavený Sísera usnul. Jáel ví, že je to velký utiskovatel a násilník. Sebere proto všechnu odvahu a Síseru zabije. Velkým stanovým kolíkem mu probodne hlavu. Vyb?hne ze stanu a b?ží naproti Bárakovi, který Síseru pronásleduje: “Honem, poj? sem, tady leží ten, koho hledáš!” A ukazuje mrtvého vojev?dce, schovaného ve stanu.

Takový potupný konec, myslí si Bárak, a zárove? se trochu stydí za svoje obavy. Váhal vytáhnout do boje s deseti tisíci muži, bál se spolehnout na Hospodina - a tady najednou vidí, že B?h dal vít?zství do rukou slabé žen?; B?h potupil nadutého vojev?dce, že zem?el tak nehrdinskou smrtí. Zv?st o porážce i o sm?šném konci Síserov? se rozší?ila po celém Izraeli, nikdo už se nebál ani krále Jabína a tak ho s pomocí Boží zni?ili.

VII. OSLAVNÁ DEBÓ?INA A BÁRAKOVA PÍSE?

Toho dne zpívala Debóra a Bárak krásnou a dlouhou píse? o Božím vít?zství, oslavu mocného a hrozného Hospodina. Písni?ku o mnoha slokách kde se zpívá o tom, jak se na Boží povel proti nep?átel?m jeho lidu obrátilo i všechno Boží stvo?ení – potok Kíšon je odplavil, ano i hv?zdy z nebe bojovaly ze svých drah. A také o state?né Jáel, kterak zvít?zila nad obávaným Síserou. Celá píse? je jednou velkou oslavu Hospodina, který nezapomíná na sv?j lid.

MODLITBA

Hospodine, d?kujeme ti za tvou v?rnost. Oslavujeme t? za tvoji p?ítomnost. D?kujeme, že jsi svrhl z tr?nu pyšné a ponížené že jsi povýšil. D?kujeme, že ses ujal svého služebníka Izraele, byl jsi k n?mu milosrdný, když t? volal a vyznával svoje h?íchy. D?kujeme za Debóru, Jáel i Báraka. Ukazuješ nám na nich, že se m? žeme spoléhat na tvoje slovo, na tvé sliby, které jsou mocn?jší než vojsko. Prosíme t? za stejnou odvahu jako m?li oni. Amen

PODN?TY PRO ROZHOVOR

- co d?lá soudce dnes ve srovnání se soudcem SZ? Rozhodn?te, které ?innosti charakterizují soudce dnešního, které biblického, které oba: musí mít vystudovanou školu - musí projít výb?rovým ?ízením - musí být otev?ený Božímu slovu - je ochoten zastat se pronásledovaných - nenechá na sebe p?sobit úd?l obžalovaných - musí um?t vybrat správný paragraf - musí mít na mysli smysl a cíl zákona - jde mu o nápravu provinilých - nosí talár - doma si od soudcovského zam?stnání odpo?ine.

- Uv?domujeme si, jak nás ovliv?ují prost?edí, v n?mž žijeme, a lidé, s nimiž se stýkáme? ?ím vším nás ovliv ?ují? (Móda, životní styl...) Co z toho nevadí, z ?eho se naopak m?že stát modla? Máme si vybírat a volit, kam budeme chodit a s kým se budeme p?átelit?

- mluvíme v?bec o tom, že jsme k?es?ané? Jak reaguje naše okolí?

- máme kv?li ví?e problémy?

- Debo?ina píse? je jedna z nejstarších ?ástí bible. Mají nám tak staré dokumenty ješt? co ?íci?

- co víme o vzniku biblických knih? Co to znamená, že jsou v bibli ?ásti „staré“ a „mladé“?

- Jak vám zní slovo pokání? Jakým slovem byste ho nahradili? (tady požádejte o „bleskové asociace“, zapište je - a pak m?žete mluvit o tom, co vypovídají o naší p?edstav? o pokání - a nakolik se tyto p?edstavy shodují s biblickým p?íb?hem)

- víte, co je "kult"? O jakých „kultech“ slyšíme a ?teme dnes? (kultu fotbalisty, here?ky, princezny Diany...) Mohou být vyznava?i t?chto kult? dostate?n? kriti?tí k objekt?m své úcty?

- dá se z p?íb?h? o soudcích vyvodit ?asto zmi?ované úsloví, že "Boží mlýny melou pomalu, ale jist?"? Nevede nás posloupnost p?íb?h?: odpadnutí - soud - vysvobození spíše k rozpoznání, že každá generace má usilovat o pokání a v?rnost?

Odkaz na pracovní list
36 Po?átek doby soudc?
36 Po?átek doby soudc? - st
Odkaz na píse?
B?h je záštita má (SV23)
S písní k n?mu pristoupíme (BTS2)
Dej mi zase nový den (SV43)
Hospodin zástup? (EZ170)
Chval Pána svého písní a jásej s radostí
Vzdejme Pánu díky (SV319)
Cílová skupina
Školní
Katechetické cykly
Pozvání na cestu Starý zákon 1
Biblický odkaz (kat)
Soudc? 2,11–16
Soudc? 4,1–24
Soudc? 5,1–15
Soudc? 5,31